

20
18
-
20
14

Vijf jaar veiligheidsregio

**Veiligheidsregio
IJsselland**

Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

Vijf jaar: Samen werken aan veiligheid

Op 1 januari 2019 bestond Veiligheidsregio IJsselland vijf jaar.
Jaren waarin we 24/7 klaarstonden voor de inwoners van IJsselland.

De organisatie verhuisde van de Zwolse binnenstad naar vier hoofdkazernes in de regio, van de in totaal 35 brandweerposten. Er werden nieuwe teams opgericht, zoals het Specialistische Team Hulpverlening en de woordvoerders.

Tallose incidenten met klein of groot leed voor mens en dier. Maar ook: prijswinnende projecten en mooie samenwerking met onze partners in veiligheid. De verhuizing van een deel van de organisatie van de Zwolse binnenstad naar vier brandweerkazernes in de regio. We verwelkomden nieuwe teams, andere specialisten en speelden in op veranderingen in de maatschappij.

In dit jaarverslag, dat ook online te bekijken is via vrijsselland.nl/jaarverslagen, blikken we terug op vijf jaar Veiligheidsregio IJsselland. Vijf jaar samen werken aan veiligheid.

Ontsnappen uit een 'brandend' huis

Terwijl je de vlammen probeert te doven, hoor je het schelle geluid van de rookmelder. Je kunt de 'woning' pas verlaten als je de raadsels oplost en de codes kraakt. Er zijn slechts 15 minuten om te ontsnappen. Een klein tipje van de sluier van de 'Ijssellandse' escape room, die in 2018 voor het eerst ingezet werd.

vrijsselland.nl/ontsnappen-uit-een-brandend-huis

Geblinddoekt je huis uit

Tijdens de Brandpreventieweken in oktober gingen bekende bloggers en vloggers aan de slag met de boodschap 'Hé, doe de deur dicht'. Op hun eigen manier spraken zij jonge ouders aan. Vloggers Scarlet en Joyce van 'Ik vrouw van jou' hingen eerst een rookmelder op en oefenden toen hoe zij geblinddoekt met een pop in de armen uit huis konden vluchten.

Kelly Caresse, moeder van drie kindjes, ging in gesprek met echtgenoot en brandweerman Yannick. De 'Club van relaxte moeders' deelde een ervaringsverhaal over een dreumes bij een gasbrandertje op de camping. Met hun grote aantal volgers kregen de influencers veel likes en reacties op hun posts. Dat zorgde weer voor extra volgers en bezoekers op de kanalen van Veiligheidsregio Ijsselland.

Safety Class voor scholieren van Pieter Zandt College

Nick Krijn, stadsbrandwacht van de gemeente Kampen, nam het initiatief om een Safety Class te organiseren voor scholieren van het Pieter Zandt College in Kampen. Ongeveer 150 leerlingen kregen voorlichting om zo hun veiligheidsbewustzijn te vergroten. "De Safety Class was een succes, de scholieren waren erg enthousiast!" aldus Nick Krijn.

Ongeveer 150 leerlingen kregen voorlichting om zo hun veiligheidsbewustzijn te vergroten.

Griep of gif?

Hoofdpijn, misselijkheid, overgeven, vermoeidheid. Griep, of toch gif? De symptomen van koolmonoxidevergiftiging lijken erg op de symptomen van griep. Gelukkig worden mensen steeds alerter, want in Ijsselland kwamen 51 meldingen binnen van koolmonoxide. Dat waren er vijf meer dan in 2017 en ruim 5 keer zo veel als in 2016.

Open Dag Brandweer Zwolle

Brandweer Zwolle kan terugkijken op een zeer geslaagde open dag op zaterdag 8 september. Bezoekers genoten de hele dag van demonstraties, waaronder een vuurspuwer en een 'ongeval met bekneling'. Verder probeerden kinderen en ouders binnen een bepaalde tijd uit de escape room te ontsnappen en konden kinderen via een communicatielijntje praten met een brandweerdrukker onder water. Bij de jeugdbrandweer konden kinderen aan de hand van opdrachten een diploma behalen met als prijs een heuse 'brandweertattoo'. En daar wilden ze best even voor in de rij staan.

Voor de brandweertattoo wilden de kinderen best even in de rij staan.

Open huis Brandweer Bergentheim

Op zaterdag 29 september 2018 hield brandweergroep Bergentheim een open huis voor belangstellenden vanwege het tachtigjarig bestaan van de brandweergroep.

In en om de kazerne aan het kanaal waren onder andere oude en nieuwe brandweervoertuigen te zien. Er was een expositie ingericht met foto's en materialen voor een mooi tijdsbeeld van de veranderingen en ontwikkelingen van de afgelopen 80 jaar.

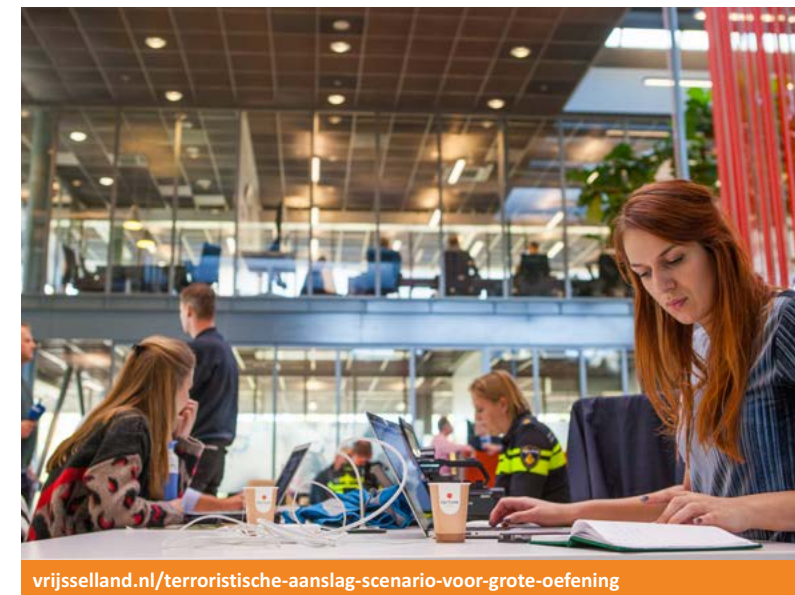
De expositie gaf een mooi beeld van de afgelopen 80 jaar.

Terroristische aanslag als scenario voor grote oefening

Bijna alle IJssellandse gemeenten en hulpverleningsdiensten namen donderdag 8 november deel aan een grote regionale oefening. Deze was opgebouwd rond het thema Terrorisme Gevolg Bestrijding (TGB). In het regionaal crisiscentrum aan de Marsweg was het die dag een drukte van belang. Alle crisisteams, van regionaal beleidsteam tot en met de actiecetra, waren operationeel. Om iedereen goed aan bod te laten komen werd er opgeschaald tot en met GRIP 4. De focus van de oefening lag op het Regionaal Operationeel Team (ROT) en het Regionaal Beleids Team (RBT).

Filmbeelden

De oefening speelde zich af binnen de muren van de brandweerkazerne. De adrenaline bij de deelnemers – en daarmee het gevoel van urgentie – werd vooral aangewakkerd door de beelden die zij te zien kregen via een mediamonitor. Tijdens de maanden van voorbereiding werd een groot deel van het scenario opgenomen in Olst-Wijhe, Deventer en Kampen. De crisisorganisatie kreeg een case met twee ‘aanslagen’ op scholen. Via de mediamonitor werd de realiteit zo goed mogelijk nagebootst. Zoals dat ook bij een echt incident gebeurt, kwamen er al snel opnamen van mobieltjes naar buiten en interviews met scholieren en buurtbewoners.

vrijsselland.nl/terroristische-aanslag-scenario-voor-grote-oefening

“We hebben ontzettend veel geleerd door zo realistisch mogelijk te oefenen.”

Cees-Jan Bloemendaal, projectleider

Regionale omroep

Een bijzondere rol was er deze keer voor de regionale en calamiteiten-zender RTV Oost: één van de verslaggevers deed mee in het tegenspel

én maakte meteen een mooie reportage. Leden van de jeugd-brandweer speelden de geschrokken scholieren en zaten als zodanig ook in het ‘complot’.

Niets doen is geen optie meer

Een aanslag met een drone op het treinstation van Zwolle met meerdere slachtoffers. Dat maken de crisisteam niet dagelijks mee. Daarom beoefenden zij, samen met nog 140 collega's uit heel Nederland, dit scenario bij het Nationaal trainingscentrum Defensie (NTC) voor CBRN in Vught.

Aan de training namen onder andere brandweer, politie, defensie en de geneeskundige zorg deel.

Jenne Mul, Leider Commando Plaats Incident (CoPI) IJsselland: "Doordat dit scenario voornamelijk op de politie-inzet was gericht, moesten andere teams eerst wachten op het sein 'veilig'. Tot die tijd konden we een plan maken: wat gaat er in de volgende uren gebeuren en waar kunnen we ondersteunen? Niets doen is bij een dergelijke aanslag geen optie meer en het kan zijn dat je als hulpdienst verder vooraan staat dan dat je vooraf dacht".

Het treinstation werd onderzocht op gevaarlijke stoffen door de brandweer en het RIVM, samen met de CBRN-Response-eenheid. Ruim 60 lotus-slachtoffers gaven het scenario extra kleur. Een aantal slachtoffers werd door een Rode Kruis Noodhulpteam verzorgd of werd naar de Spoedeisende hulp gebracht. Daar trainden ruim twintig verpleegkundigen van het West-Fries gasthuis uit Hoorn mee.

Het Nationaal trainingscentrum (NTC) voor CBRN organiseert meerdere keren per jaar een grote, complexe training. Het is daarbij belangrijk dat alle hulpdiensten samenwerken op het gebied van kennis en training en ervaringen delen rondom een CBRN-incident.

Aan de training namen deelnemers van onder andere brandweer, politie, defensie en geneeskundige zorg deel.

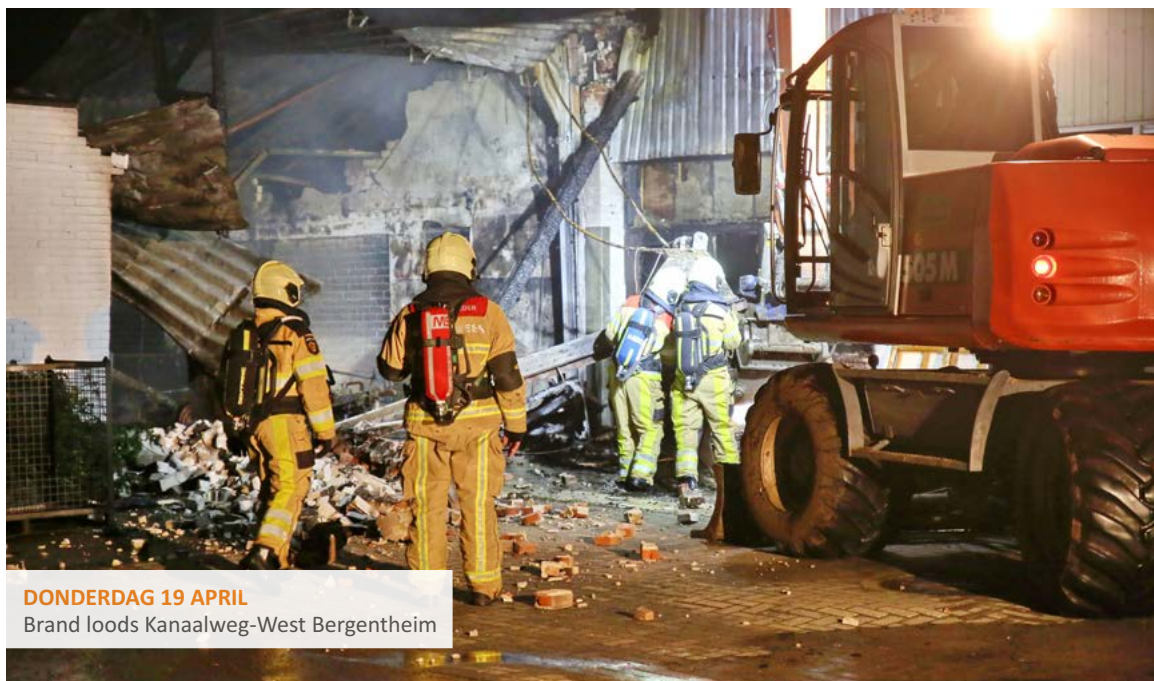

Samen één crisisorganisatie

(Hulp)diensten die samen functioneren als één organisatie om een incident, ramp of crisis snel en effectief te bestrijden. Op zo'n moment werken we volgens de Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure (GRIP). In 2018 is deze GRIP-procedure 14 keer ingezet. Bij de brand in woonzorgcentrum Fermate zetten we voor het eerst een liveblog op onze website vrijsselland.nl in.

vrijsselland.nl/2018-drukke-door-bijzondere-weersomstandigheden

Natuurbranden oefenmateriaal voor de Handcrew

De teamgeest, het zware werk, de bijzondere beelden. Rik Westerbaan weet moeiteloos op te sommen waarom hij bij de Handcrew zit. De natuurbranden in juni en juli 2018 waren wat dat betreft mooi oefenmateriaal voor de ontwikkeling van de Handcrew. Ook 's nachts werken, zoals in Dalfsen, bleek een mooi ontwikkelpunt te zijn. De temperatuur is 's nachts een stuk lager dan overdag en dat is prettiger werken. Daarnaast wordt de brand getemperd

in de avond en nacht door een hogere luchtvochtigheid, wat de bestrijding van een natuurbrand ook weer ten goede komt. De Handcrew kent meerdere technieken om natuurbranden te bestrijden. Zo lopen ze bijvoorbeeld in groepjes van drie personen in het veld naar ondergrondse vuurhaarden te zoeken, om daar te kunnen woelen. De Handcrew kan zowel offensief als defensief ingezet worden. Ook voor nabluswerkzaamheden komt het team in actie.

“Vanwege het droge weer van afgelopen zomer werd de Handcrew meerdere malen gealarmeerd. Mooi, maar zwaar werk.”

handcrewleden Rik Westerbaan en Wilfrid Pappot

“Het neerslagtekort was drie keer groter dan in een gemiddeld jaar. Grondwaterstanden zakten ver onderuit en waterpeilen in sloten, rivieren, kanalen en vijvers konden in een deel van ons werkgebied niet op voldoende niveau worden gehouden.”

Herman Dijk, dijkgraaf Waterschap Drents Overijsselse Delta

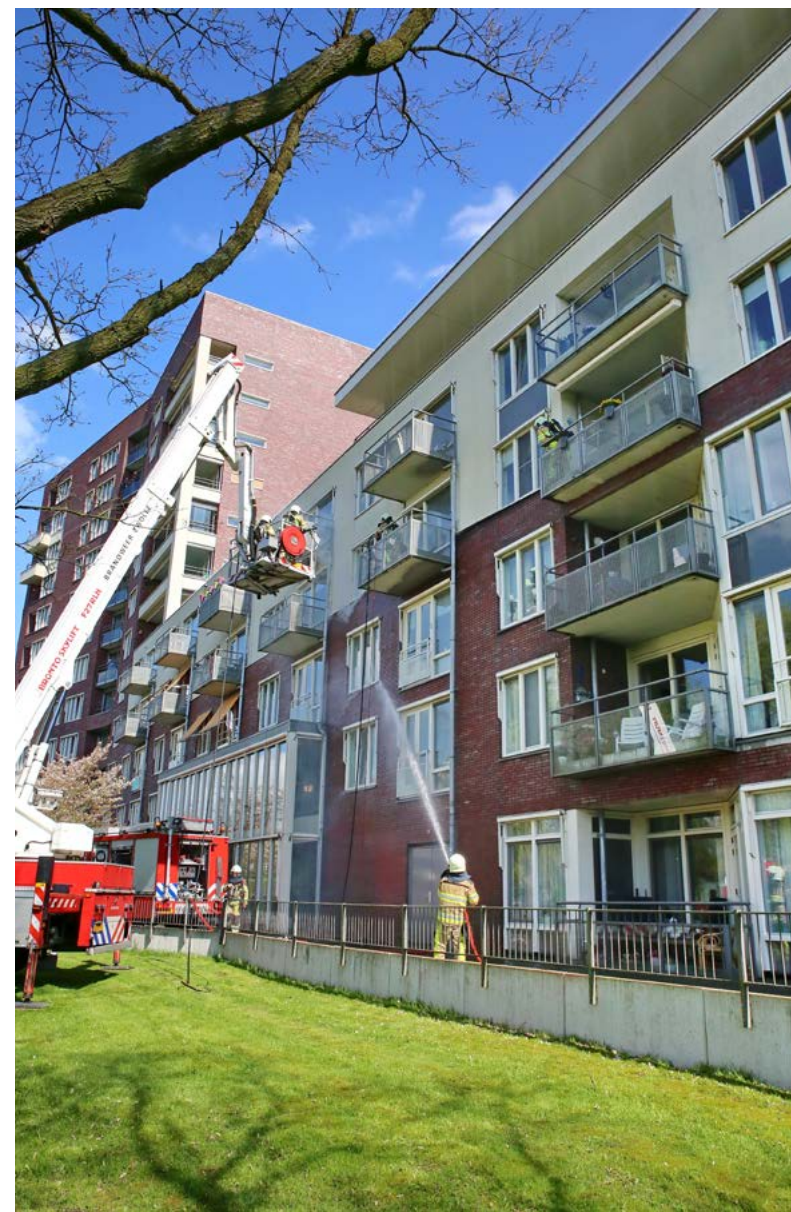
Wees zuinig met water!

Extreem droog en warm was het in de zomermaanden juni, juli en augustus. Voor sommigen misschien heerlijk, maar dit extreme weer betekende ook: gele weilanden, dode vissen, zwemmers die moesten oppassen en een (dreigend) watertekort.

Deze warme en droge maanden stonden voor de veiligheidsregio vooral in het teken van netwerken, monitoren en informeren. Als netwerkorganisatie stuurden we onze (crisis)partners vier keer een nieuwsbrief met gebundelde, actuele informatie over hitte, droogte en (zwem)

water. We deelden het meest recente nieuws en verwezen naar verschillende informatiepagina's en websites. Met als doel dat alle partners op de hoogte waren van de actuele situatie vanuit elke partner. En om alle inwoners te kunnen voorzien van complete, juiste en de meest actuele informatie.

Grote brand in zorginstelling Fermate

Op locatie Fermate in Zwolle, waar oudere bewoners met ondersteuning zelfstandig wonen, brak op 16 april 2018 in het begin van de middag brand uit. Hulpdiensten waren snel ter plaatse en een flink aantal bewoners werd geëvacueerd. De brand bij Fermate met de evacuatie van veel verminderd zelfredzamen laat mensen schrikken. “Ik werd vrij snel door de Officier van Dienst-Bevolkingszorg op de hoogte gebracht van dit incident. Ik ben op dit moment als HIN/HON Bevolkingszorg naar de Marsweg gegaan om te ondersteunen”, aldus Marijn Hageman, adviseur crisisbeheersing van de gemeente Zwolle.

Jos van Boven, hoofd integrale veiligheid, beveiliging en services Deltion College, blikt met gepaste trots terug: “Dit was in onze ogen een geslaagde crisisopvang met een enorme betrokkenheid van onze Deltion medewerkers en studenten. Iedereen deed zijn best om de geëvacueerde bewoners van Fermate goed op te vangen.” In korte tijd waren de sporthalen bij Deltion ingericht met tafels, stoelen en kussens, en stonden tweedejaars studenten Verpleegkunde klaar om de bewoners op te vangen.

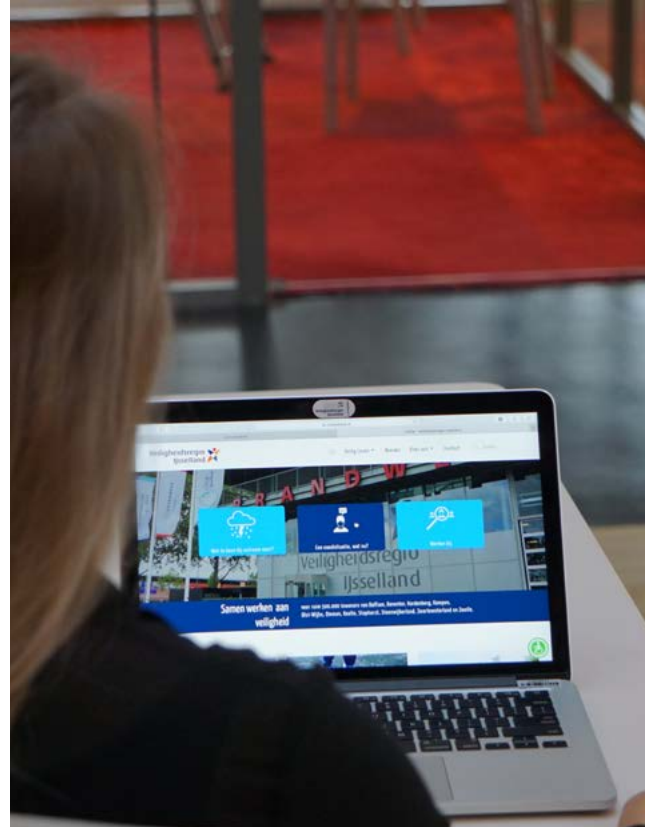
“Iedereen deed zijn best om de geëvacueerde bewoners van Fermate goed op te vangen.”

Jos van Boven, hoofd integrale veiligheid, beveiliging en services Deltion

Weer prijs 'Website van het jaar' voor brandweer.nl

Brandweer.nl is voor de tweede keer op rij in de prijzen gevallen bij de verkiezing Website van het Jaar. In de categorie 'Overheid' werd brandweer.nl eerste als 'Populairste website van het Jaar' en tweede als 'Beste Website van het Jaar'. In een jaar tijd bekeken maar liefst 1.000.000 unieke bezoekers in totaal 4.000.000 pagina's op brandweer.nl.

Een nieuwe gebruiksvriendelijke website

In 2018 heeft Veiligheidsregio IJsselland een nieuwe website gemaakt die een stuk gebruiksvriendelijker is, in vergelijking met de vorige website. Niet alleen het uiterlijk, maar ook het soort berichten op de website is veranderd. Er worden nu veel meer 'wat te doen bij' artikelen geplaatst en vanuit de homepagina kan je meteen doorklikken op veel andere items. Dat de nieuwe website een succes is, is ook in de bezoekersaantallen terug te zien. Deze zijn flink gestegen de afgelopen maanden. Met een nieuwe communicatiestrategie hopen we nog meer inwoners en partners te bereiken.

Briefing-app wint de Jan van der Heyden-prijs

De Jan van der Heyden-prijs van Brandweer Nederland ging in 2018 naar de briefing-app; een inzending van de veiligheidsregio's Haaglanden en IJsselland. De prijs, waaronder een cheque ter waarde van tienduizend euro, werd tijdens het brandweercongres uitgereikt.

Het gewonnen bedrag wordt gebruikt voor verdere ontwikkeling en voor het landelijk uitrollen van de briefing-app. In 2019 gaan Haaglanden en IJsselland niet alleen de 'look and feel' van de briefing-app verbeteren, maar ook het aantal functionaliteiten wordt uitgebreid en verbeterd. Met de al geplaatste 'delen en leren' functionaliteit en de geplande feedback/reacties mogelijkheid, is de briefing-app niet meer een app

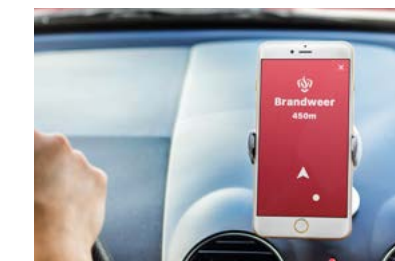
waarop alleen operationele informatie wordt gedeeld, maar een gebruiksvriendelijk platform met meer mogelijkheden voor de gebruiker. Landelijk is er veel aandacht voor de winnaar van de Jan van der Heyden-prijs. Inmiddels zijn er al drie andere veiligheidsregio's die interesse hebben in de briefing-app. De verwachting is dat in 2019 nog meer veiligheidsregio's zich zullen aansluiten bij de briefing-app.

Wat als verkeer het verkeer regelt?

Op 3 december is het partnership Talking Traffic in Deventer gestart met de pilot om voertuigen met prioriteit voorrang te geven. Dankzij intelligente verkeersregelininstallaties (iVRI's) krijgen hulpdiensten en andere weggebruikers met prioriteit proactief groen licht.

Brandweervoertuigen maakten voor de pilot al gebruik van een soortgelijk systeem, het KAR-systeem. Hierdoor gaan verkeerslichten op groen als een brandweertuig een kruising nadert. Dankzij Talking Traffic gaan niet alleen de verkeerslichten tijdig op groen, maar krijgen weggebruikers via Flitsmeister een waarschuwing als hulpdiensten in de buurt zijn. Hierdoor kunnen zij veilig de weg vrij maken.

In de toekomst kan de route van de hulpdiensten direct gecommuniceerd worden naar de iVRI's. Op basis van deze informatie wordt de route vrijgemaakt, zodat de hulpdiensten snel en veilig naar het incident kunnen gaan.

Onze kernwaarden binden, verbinden, vertrouwen en vakmanschap vormen de rode draad.

Strategische Beleidsagenda 2019-2023

Samen met vertegenwoordigers van gemeenteraden, gemeenten, bestuur en veiligheidspartners maakten wij onze Strategische Beleidsagenda. Onze kernwaarden binden, verbinden, vertrouwen en vakmanschap vormen de rode draad.

Als Veiligheidsregio IJsselland staan we altijd klaar om een crisis te bestrijden. Maar we doen meer dan dat. Onze maatschappij verandert en we krijgen te maken met nieuwe risico's, zoals cyberveiligheid, klimaatverandering, terrorisme en maatschappelijke onrust. In de Strategische Beleidsagenda staat hoe we daarmee om willen gaan. We vergroten onze meerwaarde door flexibel te zijn in de rol die we als veiligheidsregio aannemen en ons meer op de samenleving te richten. Door niet alleen rampen te bestrijden,

maar ook te voorkomen. Door maatwerk te leveren. Door meer de verbinding te zoeken met de partners, juist ook als er (nog) geen crisis is. Maar vooral ook door partners, bedrijven én inwoners uit te dagen om zelf te werken aan een veilig IJsselland.

Om de beleidsagenda actief onder de aandacht te brengen van raadsleden en bestuurders gingen we met hen het gesprek aan en werd een korte film gemaakt die de essentie van de agenda weergeeft.

Brandweer

Met het programma Toekomstbestendige Brandweertzorg zorgen we ervoor dat Brandweer IJsselland ook in de toekomst dicht bij onze inwoners en midden in de maatschappij georganiseerd kan worden. Voorzien van moderne, passende en meer flexibele uitrukvormen.

Bevolkingszorg

De elf gemeenten, ondersteund door Bureau Bevolkingszorg, zetten samen met het Team Bevolkingszorg stappen om professioneel incidenten te blijven bestrijden, crisiscommunicatie te verzorgen en nazorg te verlenen.

Veilig Leven

In het programma Veilig Leven werken het Veiligheidsbureau, de GHOR en de brandweer samen met partners aan een integrale aanpak om risico's zoveel mogelijk te voorkomen en de zelfredzaamheid van inwoners, instellingen en bedrijven en hun directe omgeving te stimuleren.

Lees hier de volledige beleidsagenda >

Hoe is het nu met...

De gevolgen van een brand kunnen nog lang merkbaar zijn. Dat ondervond ook het Stedelijk Museum in Zwolle. Na een felle brand op 17 oktober sloten per direct de deuren om zich te richten op het schadeherstel. Hoe gaat het nu met het pand en de vele kunstobjecten?

“Alle objecten zijn meteen bekeken op schade en daarna ingepakt. Eén stuk bleek in ieder geval onherstelbaar.” Maartje Koelma, team Presentatie – PR & Communicatie van het Historisch Centrum Overijssel, blikt terug op een drukke tijd die nog niet is afgelopen. “In januari 2019 zijn vijf kunsthistorici gestart met het

nalopen van de 13.000 stukken. Na de brand is alles vanuit het depot veilig gesteld, maar wel verspreid. Registratie en mogelijk restauratie is dus nog nodig en dat is nog maanden werk. Uiteindelijk bekijken we welke stukken goed passen bij ‘de verhalen’ die we willen vertellen over Zwolle.

Verbouwing Drostenhuis

Gemeente Zwolle heeft de verbouwing in beheer. Ieke Selen, projectleider, geeft aan: “De verbouwing van de twee rijksmonumenten, waarvan het Drostenhuis uit de 15e eeuw stamt, startte in het najaar van 2018. Het zij de volle historische gebouwen voor de stad. Het verwijderen van het roet op plafonds, wanden en vloeren duurt tot ongeveer april 2019. Het pand is tot in alle hoeken en kieren vervuild met roet dus plafonds, wanden en vloeren moeten worden gedemonteerd. Na de verbouwing nemen afdeling archeologie en het nieuwe museum van de stichting Allemaal Zwolle hun intrek.”

“Alle objecten zijn meteen bekeken op schade en daarna ingepakt. Eén stuk bleek in ieder geval onherstelbaar.”

Maartje Koelma, PR & Communicatie van het Historisch Centrum Overijssel

Veiligheidsdag Steenwijkerland

Voor de derde keer sinds 2013 vond de Veiligheidsdag plaats, dit keer in Steenwijkerland. Ook dit keer presenteren brandweer, politie, ambulance, defensie en ook gemeente, GGD, waterschap, provincie en nog meer aanverwante organisaties zich. De dag stond bol van demonstraties en kinderen en ouders konden aan allerlei activiteiten deelnemen en zich voor laten lichten.

Het gezicht voor de buitenwereld

Veiligheidsregio IJsselland mag zichzelf best wat meer laten zien. Dat vinden, bleek tijdens de organisatie-evaluatie en -visitatie, bestuurders, gemeenten, netwerk- en crisispartners, maar ook relaties die wat verder van ons af staan. Mooie resultaten, specifieke producten of diensten: breng ze onder de aandacht! Daarmee versterk je het beeld van een bekende, gezaghebbende crisispartner en expert op gebied van veiligheid. Dit doen we onder andere via zes accountmanagers.

Op 1 maart 2018 gingen ze aan de slag met deze nieuwe rol die voortkwam uit de aanbevelingen. “Het accountmanagement staat nog wat in de kinderschoenen, maar het gaat eigenlijk heel goed”, vinden accountmanagers Coen en Milou. “We zijn klein begonnen, hebben onszelf eerst intern geïntroduceerd en richten ons nu vooral op de gemeenten. De adviseurs crisisbeheersing van de gemeenten zijn ons eerste aanspreekpunt. Je kunt ons zien als linking-pin tussen organisatie en partners. Van de adviseurs crisisbeheersing horen we dat het erg fijn is een ingang te hebben voor alle vragen en thema’s.”

Voel je VRIJ, laat je horen!

In 2017 was het tijd om onszelf een spiegel voor te houden: wat werkt goed en wat kan beter? In januari werd de aftrap gegeven voor een jaar ‘VRIJdenken’: in gesprek met onze samenwerkingspartners en elkaar.

De VRIJdenkers organiseerden bijeenkomsten waaraan medewerkers, vrijwilligers en externe samenwerkingspartners hebben deelgenomen. De insteek hierbij was: Voel je VRIJ, laat je horen! Tijdens vier avonden in Ommen, Deventer, Zwartsluis en Zwolle lieten meer dan 90 collega’s hun stem horen. Dat leverde goede gesprekken, mooie discussies en inspirerende ideeën op.

Bovendien kwamen in november onze ‘kritische vrienden’, collega’s van andere veiligheidsregio’s, op bezoek voor een visitatie. In twee dagen spraken zij met ruim 60 deelnemers van binnen en buiten onze organisatie. De visitatie gaf een goed beeld van waar we sterk in zijn en waar ruimte zit voor ontwikkeling. Daarmee was de visitatie een verdieping op en bevestiging van de zelfevaluatie. “Veiligheidsregio IJsselland doet het goed. Bestuur en medewerkers hebben en krijgen vertrouwen, de incidentbestrijding is goed en er is ruimte voor nieuwe uitdagingen”, was de conclusie van de visitatiecommissie. De belangrijkste aanbeveling was om te werken aan een duidelijke koers. Het antwoord daarop is de Strategische Beleidsagenda, die in 2018 werd gemaakt.

In verbinding: ook op Europese schaal

In verbinding met de samenleving en onze partners. Ook over de landsgrenzen heen. Dat is Veiligheidsregio IJsselland. Via het Europees programma IN-PREP werken we samen met buitenlandse partners aan het verbreden en versterken van fysieke veiligheid. Het programma startte in 2017 en loopt tot augustus 2020. In deze periode worden twee producten ontwikkeld: een coördinatie handboek (Handbook of Operations) en een multidisciplinair trainingsplatform (Mixed Reality Preparedness Platform).

Als veiligheidsregio vervullen we in dit programma vooral de adviseurs- en expertrol. Samen met onze crisispartners en andere hulpverleners dragen we als ‘eindegebruikers’ onze wensen en eisen aan. Daarnaast zijn we vanuit onze expertise gevraagd het trainingsplatform te testen en zijn wij in het najaar van 2019 organisator van een grote oefening met overstroming als oefenscenario in aanwezigheid van internationale gasten.

“Hoe kunnen we ons netwerk nog beter benutten en zij ons?”

Arjen Schepers, directeur veiligheidsregio en commandant brandweer

Arjen en Lieke: trots op hun organisatie

Arjen Schepers volgde Lieke Sievers op en werd niet alleen commandant brandweer, maar ook directeur veiligheidsregio. Een nieuwe fase vraagt om ander leiderschap.

“De vorming van de nieuwe organisatie is soepel verlopen. Iedereen - beroeps, vrijwilliger, bestuurder en partner - heeft zijn steentje bijgedragen. De basis is meer dan op orde, we zijn financieel gezond en de organisatie is alweer aangepast aan nieuwe ambities. Hoe zorgen we dat we in de toekomst nog steeds kwalitatieve brandweezorg leveren? Hoe gaan we om met nieuwe typen crises? Hoe kunnen we ons netwerk nog beter benutten en zij ons? Hoe maken we onze crisisorganisatie flexibeler en effectiever? Hoe zorgen we dat burgers en bedrijven zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen veiligheid?”

Hier gaan we de komende jaren mee aan de slag. Op onze IJssellandse manier: nuchter en omgevingsbewust. Vanuit binding en verbinding met onze omgeving en eigen organisatie, vanuit vertrouwen in onszelf en onze omgeving, met ons vakmanschap als voorwaarde en kracht.”

Lieke Sievers was van 2008-2016 regiocommandant brandweer en voorzitter veiligheidsdirectie. Tegenwoordig is zij burgemeester van Edam-Volendam.

“Mijn grootste opgave was de regionalisering van de brandweer. Dat is ook meteen waar ik het meest trots op ben, want dit verliep fantastisch. Behalve structuur, formatie en financiën lag de focus vooral ook op onze cultuur, waarden en identiteit. De Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) speelde daar een heel goede rol in, waardoor het echt een gezamenlijk en open proces werd. De BOR verzamelde tijdens sessies in de regio input, die leidden tot onze visie op cultuur.

Ik heb nog steeds leuke contacten met mensen van VRIJ en ik vind de ontwikkeling en professionalisering mooi om te zien. Ik ben blij dat alle posten overeind zijn gebleven. Wat betreft visie vind ik VRIJ een voorloper. Nu ik elders burgemeester ben, waardeer ik de goede bestuurlijke verhoudingen in IJsselland nog meer. Daarin is IJsselland een voorbeeld voor de rest van Nederland.”

“Mijn grootste opgave was de regionalisering van de brandweer. Dat is ook meteen waar ik het meest trots op ben.”

Lieke Sievers, burgemeester Edam-Volendam

Wat gaat goed en wat kan beter?

Een systeem oefening is een onverwachte grootschalige oefening waarbij de hulpverleningsdiensten met elkaar samenwerken om de zogenaamde crisis op te lossen. Een keer in het anderhalf jaar werd er een systeemtest georganiseerd waarbij de gehele crisisorganisatie werd getest. Met ingang van 2016 maakt IJsselland gebruik van een gedigitaliseerd

kwaliteitssysteem (Enquiry Pro) waardoor het organiseren van een systeem oefening overbodig is geworden.

Door te evalueren krijgt IJsselland inzicht in het functioneren van de crisisorganisatie en de hieraan verbonden planvorming. Wat gaat goed en wat kan beter? Enquiry Pro is een digitaal kwaliteitsplatform om zowel

mono- als multidisciplinaire inzetten en oefeningen snel en doeltreffend te evalueren. Oefeningen en inzetten waarbij meerdere hulpdiensten samenwerken worden aan de hand van vragen in de app beantwoord. Direct na invulling ligt het rapport klaar en zijn trends, analyses en verbeterpunten inzichtelijk. Het lerend vermogen van de organisatie is hierdoor structureel toegenomen.

Trein ontspoort bij Dalfsen

Op het spoor bij Dalfsen ontspoorde op 23 februari 2016 even voor 09.00 uur een passagierstrein van vervoersbedrijf Arriva. De trein kwam bij de spoorwegovergang aan het Lage Veld in botsing met een overstekende hoogwerker. De hele trein, bestaande uit drie treinstellen, kwam op zijn kant in het weiland terecht. De crisisorganisatie schaalde snel na de melding op naar GRIP2.

De machinist kwam bij dit trieste ongeval om het leven. In de ontspoorde trein zaten op dat tijdstip - net na de spits - weinig passagiers. Zij werden opgevangen door bewoners van een woning naast het spoor door hulpverleners die snel ter plaatse waren. Twee gewonden werden voor controle overgebracht naar het ziekenhuis, enkele andere passagiers werden ter plekke behandeld door het ambulancepersoneel.

Het incident trok nationaal en internationaal de aandacht van de media.

Samen veilig in de Deventer binnenstad

Mede naar aanleiding van de brand op de Brink in Deventer eind maart organiseerde Brandweer IJsselland samen met de gemeente acties in de binnenstad. Ruim 3.400 inwoners van de binnenstad kregen een brief met een flyer om een rookmelder te komen ophalen. Daarna startte de pilot waarbij de brandweer gratis adviesgesprekken aan huis aanbood.

Een bewoonster van de Papenstraat in Deventer blikt terug: "Ik vond het huisbezoek erg leuk. Al mijn vragen kon ik stellen en de informatiemap sla ik nog regelmatig open. Wonen in een binnenstad is prachtig, maar dat moet wel veilig zijn. Voor ons pand weet ik wat ik zelf kan doen, maar ook wat de pandbeheerder moet regelen. Bij brand moeten we de rookmelders in de hal kunnen horen en de vluchtweg moet vrij zijn."

Koningsdag Zwolle

Op de koudste koninklijke feestdag sinds 1985 waren de veiligheidsdiensten duidelijk aanwezig om er voor te zorgen dat Koningsdag 2016, samen met de koninklijke familie, in Zwolle volgens plan verliep. Al in november begon de nauwe samenwerking tussen de politie, SGB0 (Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden), gemeente Zwolle en Veiligheidsregio IJsselland voor deze unieke en feestelijke dag.

Ruim 900 medewerkers van hulpdiensten hadden tijdens Koningsdag dienst.

Specialistisch team voor technische hulpverlening

In 2016 deed een nieuw specialisme zijn intrede in de Nederlandse brandweerkorpsen: het Specialisme Technische Hulpverlening (STH).

Het was het antwoord op risico's die zich zelden voordoen, maar als ze zich voordoen een grote impact hebben. STH-teams zijn landelijk georganiseerd en worden ingezet bij instorting van gebouwen/constructies en trein-incidenten met mogelijke slachtoffers

die met de basisinzet niet te redden of te lokaliseren zijn. In plaats van 25 regio's die het afzonderlijk organiseren, werd het nu één keer georganiseerd voor 25 regio's. Samen met het IFV ontwikkelden vijf veiligheidsregio's (Hollands Midden,

Fryslân, Gelderland-Zuid, Midden- en West-Brabant én IJsselland) het specialisme. De keuze voor deze regio's was geografisch gezien strategisch: binnen een uur kan in heel Nederland hulp worden geboden.

IJsselland startte met dertig brandweermensen aan het vakbekwaamheidstraject voor STH. Zij werden opgeleid tot reddingwerkers, logistiek ondersteuners, (plaatsvervangend) teamleiders. Voor het specialistische werk van het team zijn drie haakarmcontainers beschikbaar met speciaal gereedschap, een Bobcat, brancards en stutmateriaal.

Sinds de start heeft het team al een paar keer zijn toegevoegde waarde bewezen, onder andere in Veendam en op Urk. Beide keren ging het om gasexplosies in woningen.

Een recent voorbeeld is de instorting van een pand van drie verdiepingen in Den Haag op zondag 27 januari 2019.

Zwaarste zomerstorm sinds metingen

Harde wind, vallende bomen en héél veel wateroverlast...
Niet het weer dat je verwacht op een zomerdag.

Toch kregen we op zaterdag 25 juli te maken met de zwaarste zomerstorm sinds het begin van de metingen in 1901. Deze storm zorgde in grote delen van Nederland voor veel overlast. Ook de IJsselandse brandweermannen en -vrouwen waren uren in touw om alle hulpvragen te verwerken.

De storm begon in de middag en werd rond half zeven 's avonds minder. Daarna namen de meldingen geleidelijk aan af. Meer dan 1.000 telefoontjes met meldingen van stormschade en wateroverlast kwamen de 25^e binnen bij Meldkamer Oost-Nederland. Daarvan kwamen er ongeveer 475 uit IJsselland. Gelukkig vielen er in onze regio geen gewonden.

Weeralarm

Het KNMI gaf deze bewuste zaterdag het eerste weeralarm van het jaar af. Waarschuwingen code oranje (extreem weer) en code geel (gevaarlijk weer) waren van kracht voor zware tot zeer zware windstoten en onweer. Voor de zuidwest- en westkust gold zelfs code rood in verband met zeer zware windstoten.

“Een weeralarm is de hoogste waarschuwing voor een weertype dat leidt tot grote overlast of ontwrichting van het openbare leven.”

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut (KNMI)

Veiligheidsdag Hardenberg

Op zaterdag 15 augustus 2015 vond in en nabij het centrum van Hardenberg de Veiligheidsdag plaats. In 2013 was in Zwolle de eerste editie van dit grootse evenement. Na een voorbereiding van bijna een jaar stonden er ook dit keer weer spectaculaire en leerzame demonstraties op het programma.

“Complimenten aan de organisatie van deze dag én alle deelnemende organisaties. Het was TOP!”

Peter Sniijders, burgemeester Hardenberg

Ijsselland helpt vluchtelingen

Mensen op de vlucht voor oorlog en geweld. Uit Syrië, Eritrea of andere brandhaarden de wereld. Mannen, vrouwen, kinderen. Op zoek naar die eerste, basale behoefte: veiligheid.

In 2015 kwamen er dagelijks honderden vluchtelingen aan in Europa. De stroom was zo groot dat het werd geduid als een vluchtelingencrisis. Veiligheidsregio Ijsselland kreeg het verzoek om via de gemeenten noodopvanglocaties beschikbaar te stellen voor het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). In de noodopvang konden de mensen drie dagen tot rust komen, voordat zij hun reis vervolgden

naar een reguliere opvanglocatie. De inzet voor vele honderden medemensen was hartverwarmend. Op diverse locaties, in sport- en evenementenhallen, werd acute opvang geregeld. Gemeenten, vrijwilligersorganisaties en andere betrokkenen: samen zetten zij de schouders eronder. Veiligheidsregio Ijsselland fungeerde in deze vluchtelingencrisis als eerste aanspreekpunt

en had vooral een coördinerende en ondersteunende rol. Zo konden de gemeenten een beroep doen op ons regionale team Bevolkingszorg en multidisciplinaire afstemming. Als crisisorganisatie zijn we opgeleid en getraind voor het optreden bij rampen, crises en grote incidenten. Dit scenario was voor onze regio redelijk uniek. Ondanks dat slaagden we er in om snel en adequaat hulp te bieden.

“Ik was onder de indruk van de professionele crisisorganisatie. De inzet voor vele honderden medemensen was hartverwarmend.”

Ton Strien, burgemeester Olst-Wijhe

Huisvesting in kazernes: goed voor verbinding

Hoe huisvest je de nieuwe organisatie van Veiligheidsregio Ijsselland? Dat was een van de vragen waarop een antwoord moest komen in het proces rond de vorming van de nieuwe, regionale brandweerorganisatie.

In de kazernes was voldoende ruimte voor de huisvesting van de beleids- en ondersteunende (brandweer) teams, inclusief de crisisorganisatie. En dat niet alleen: er was direct verbinding met de operationele tak van de organisatie. Vanachter het bureau de brandweerauto's zien vertrekken naar een melding; beter kan het niet! Ook geografisch gezien lagen de regionale kazernes evenwichtig verspreid. Zichtbaar en dichtbij de elf Ijssellandse gemeenten.

In 2014 begon de grote interne verbouwing. De kazernes van Zwolle, Deventer, Kampen en Hardenberg kregen extra werkplekken en een herkenbare huisstijl via meubilair en raambestickering met afbeeldingen die de identiteit van onze organisatie direct duiden. Bij de verbouwing en inrichting van de kazernes werd

rekening gehouden met 'Het Nieuwe Werken'. Medewerkers kunnen tijd- en plaatsonafhankelijk werken, thuis of op een van de kazernes. Aan de Zeven Alleetjes in Zwolle, waar de

veiligheidsregio tot dan was gehuisvest, begonnen de medewerkers zich begin 2015 voor te bereiden op de grote verhuizing naar de Marsweg. Die kreeg zijn beslag in april van dat jaar.

Brand schroothandel in Kampen

“Er staat een berg ijzer in de brand. Op dit moment rookt de stapel nog, maar er zal wel brand komen. Er is dus wel enige haast bij.” Zo klinkt de eerste melding van een medewerker van de firma Regelink Schroothandel op woensdagochtend 22 oktober 2014.

Wat startte met een alarmering voor een kleine afval/rommel brand breidde zich al snel uit tot een zeer grote brand. Binnen een uur werd opgeschaald naar GRIP 3, werd een NL-Alert verzonden en was het luchtalarm geactiveerd.

Bij aankomst trof de brandweer een felle brand aan van zeker tien meter hoog boven op een schroothoep. De enorme rookwolken werden door de stevige wind breed en laag over de grond verspreid. Bij de brand leek er blauwzuurgas zijn vrijgekomen waardoor bedrijven in de directe omgeving ontruimd werden.

“Tijdens het incident is er aan de media verteld dat er blauwzuurgas was vrijgekomen. In rook zitten natuurlijk veel gevaarlijke stoffen waaronder blauwzuurgas, maar niet in de hoeveelheid waarbij het ook schadelijk is voor de gezondheid. Dit zorgde voor veel verwarring onder de inwoners.” Jan Wittenberg, operationeel voorlichter/communicatieadviseur CoPI.

Maak jij het uit?

Sinds 1 januari 2014 zijn de 35 brandweerposten in de regio een onderdeel van Veiligheidsregio IJsselland. Ongeveer duizend brandweermannen en –vrouwen maakten vanaf dat moment deel uit van het regionale korps Brandweer IJsselland.

De regionalisering bracht niet alleen een nieuwe organisatiestructuur met zich mee. Ook de werving en selectie van vrijwilligers moest regionaal ingericht worden.

In 2014 werd er nagedacht over hoe de organisatie het beste vrijwilligers voor 35 brandweerkazernes kon gaan werven, selecteren en opleiden. Na een stevige voorbereiding leidde dit in 2015 tot de start van de eerste regionale wervingscampagne ‘Maak

jij het uit?’. Dat jaar werd er naar negentig nieuwe vrijwilligers gezocht. Maar liefst 135 mensen hebben tijdens de wervingscampagne gesolliciteerd.

Voordat de jaarlijkse regionale wervingscampagnes plaatsvonden, was het aan de brandweerposten zelf om vrijwilligers te werven. Ook nu is er nog ruimte voor de posten om hun eigen, lokale invulling aan de wervingscampagne ‘Maak jij het uit?’ te geven.

De regionale selectieprocedure bestaat uit de briefselectie, een kennismakingsgesprek, praktijktesten, een competentieanalyse en een aanstellingskeuring.

In de afgelopen jaren is de wervingscampagne verder ontwikkeld. Nog steeds wordt er gekeken naar wat beter kan. In totaal heeft de campagne ‘Maak jij het uit?’ vier keer plaatsgevonden en heeft het geleid tot de instroom van 180 vrijwilligers.

Woordvoerders in beeld

Burgerjournalisten, 112-nieuwsjagers, camerajournalisten, verslaggevers en correspondenten van kranten, radio, tv en internetsites. Ze brengen de gebeurtenissen in beeld en gebruiken daarvoor alle (sociale) media die beschikbaar zijn. Iedere hulpverlener kent ze, maar wie doet de woordvoering namens de hulpdiensten?

In Veiligheidsregio IJsselland waren dat tot 2014 de politiewoordvoerders. Ook als het een brand betrof, stonden zij de media te woord bij alle GRIP-incidenten; de incidenten waarbij alle hulpdiensten werken volgens een gecoördineerde rampbestrijdingsprocedure. Voor overige (mono) brandweerwoordvoering kwamen de Officieren van Dienst in beeld.

In 2014, direct bij de start van de nieuwe organisatie, introduceerde Veiligheidsregio IJsselland officiële woordvoerders. Zes mensen werden daarvoor opgeleid. Zij verzorgden (buiten kantoor tijden, als team communicatie niet aanwezig was) de operationele woordvoering voor alle gezamenlijke hulpdiensten bij GRIP-incidenten.

Wat toen nog een nieuw fenomeen was, is nu niet meer weg te denken. De operationele woordvoering is stevig verankerd in de organisatie en doorontwikkeld. De huidige groep woordvoerders is 24 uur per dag

bereikbaar voor de media bij een groot incident of brand in de regio. Ze gaan vanaf opschalingsniveau 'Groot' naar het incident toe. Officieren van Dienst kunnen hen ook oproepen als dat nodig is.

Start Veiligheidsregio IJsselland

Sinds de oprichting van onze organisatie (destijds Regio IJssel-Vecht) werkten we in de regio al langere tijd intensief samen aan de verbetering van brandweezorg. Samenwerking maakt de brandweerorganisatie minder kwetsbaar en zo zorgen we ervoor dat we ook in de toekomst goede brandweezorg kunnen blijven bieden.

Samenwerking werd in 2012 ook wettelijk verplicht. De gemeentelijke brandweer ging naar de regionale brandweer onder de vlag van een veiligheidsregio. Op 1 januari 2014 was het zo ver: Veiligheidsregio IJsselland was een feit.

Een nieuwe start houdt meestal ook een afscheid in. Woensdag 18 december 2013 was zo'n moment. De burgemeesters van de IJssellandse gemeenten zetten in de kazerne van Kampen hun handtekening onder de overdrachtsdocumenten. Een mijlpaal die de overgang naar het regionale korps Brandweer IJsselland markeerde.

December was ook de maand waarin het regionaliseringsproces werd afgesloten met de projectorganisatie. Alle zeilen werden bijgezet om op 1 januari 2014 aan de slag te gaan. Die missie slaagde. De zorgvuldige voorbereiding wierp zijn vruchten af. De start van de nieuwe organisatie verliep soepel. Opnieuw een mijlpaal die op 8 januari werd gevierd met een bijeenkomst voor bestuur en medewerkers in de kazerne van Zwolle.

“Er staat nu een robuuste organisatie, een organisatie waar we als inwoners op kunnen bouwen en vertrouwen.”

Henk Jan Meijer, voorzitter Veiligheidsregio IJsselland

Bouwen en vertrouwen

Voor burgemeester Henk Jan Meijer eindigt in 2019 het voorzitterschap van Veiligheidsregio IJsselland. Hij blikt met trots terug op de afgelopen jaren.

“Zeven dagen per week, 24 uur per dag klaar staan. Voor inwoners van maar liefst elf gemeenten. Dat is wat Veiligheidsregio IJsselland voor ons doet. Niet alleen, maar juist samen met vele samenwerkingspartners als gemeenten en bedrijven. Samenwerken aan een gezond en veilig IJsselland. Als voorzitter heb ik mogen ervaren dat de veiligheidsregio de laatste jaren een flinke ontwikkeling heeft doorgemaakt. Er is veel veranderd en er is vooruitgang geboekt. Resultaat: een professionele veiligheidspartner die zich ook landelijk goed heeft gepositioneerd. Ik waardeer de prettige manier van samenwerken en verwacht dat dit na mijn vertrek in september zeker wordt doorgezet. Er staat nu een robuuste organisatie, een organisatie waar we als inwoners op kunnen bouwen en vertrouwen.”

Veiligheidsregio IJsselland

Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

www.vrijsselland.nl

communicatie@vrijsselland.nl

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Dit jaarverslag is een uitgave van
Veiligheidsregio IJsselland.
Citaten en overname toegestaan, mits
bronvermelding wordt toegepast.
Tijdens kantooruren zijn wij bereikbaar
via telefoonnummer 088 119 7000.

Redactie: team Communicatie,
Veiligheidsregio IJsselland **Fotografie:**
Marcel van Saltbommel, Waterschap
Drents Overijsselse Delta, Hugo Janssen/
RTV Focus, RTV Oost, Brandweer
Nederland, Freddy Schinkel en
eigen archief. **Vormgever:** The Post